

Náklady podle zákona o odpadech

Mezi náklady podle § 8 odst. 2 písm. e/ zákona č. [238/1991](#) Sb. o odpadech lze zahrnout nejen náklady na svoz uhynulých zvířat z ohniska, ale i náklady na rozvoz kaliferní suroviny do jiných asanačních ústavů.

Mezi náklady podle § 8 odst. 2 písm. e/ zákona č. [238/1991](#) Sb. o odpadech lze zahrnout nejen náklady na svoz uhynulých zvířat z ohniska, ale i náklady na rozvoz kaliferní suroviny do jiných asanačních ústavů.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 563/2001, ze dne 12.12.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce V. Č. B., s. r. o., zastoupeného advokátem, proti žalovanému A. T., a. s., o 2.721.830,40 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 6 C 95/95, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře ze dne 7. srpna 2000, č. j. 15 Co 578/99, 15 Co 414/2000 - 201, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal zaplacení částky 2.721.830,40 Kč s příslušenstvím jako nákladů vzniklých mu tím, že podle rozhodnutí Okresní veterinární správy v Č. ze dne 4. 5. 1994 likvidoval surovinu z ohniska nebezpečné nákazy klasického moru prasat na farmě žalovaného, který byl původcem odpadu.

Okresní soud v Táboře mezitímním rozsudkem ze dne 17. 7. 1995, č. j. 6 C 95/95 - 46, rozhodl, že základ nároku žalobce je „oprávněný“. Vycházel ze zjištění, že ve výkrmě prasat žalovaného v obci T. vypukl klasický mor prasat, který je podle § 30 odst. 1 vyhl. č. [117/1987](#) Sb. velmi nebezpečnou nákazou. Rozhodnutím Okresní veterinární správy v Č. ze dne 4. 5. 1995 o nařízení mimořádného veterinárního opatření podle § 23 odst. 2 zákona č. [215/1992](#) Sb., o veterinární péči, bylo žalobci nařízeno zpracovat surovinu z uvedeného ohniska nákazy a v souvislosti s tím mu bylo uloženo ještě dalších 12 opatření. Likvidaci této nákazy žalobce provedl ve dnech 4. 5. 1994 až 13. 5. 1994 a fakturou ze dne 25. 5. 1994 vyúčtoval žalovanému na nákladech vzniklých v souvislosti s likvidací zvláště nebezpečného odpadu celkem částku 2.560.646,- Kč, a to za „ztrátu výrobního útvaru“, za mimořádný výdej ochranných pomůcek a náradí, za rozvoz kaliferní suroviny, za přistavení kontejnerů a pořízení plachet, za průběžnou a závěrečnou dezinfekci a částku vyplacenou na mimořádných odměnách (včetně sociálního a zdravotního pojištění) při likvidaci zvláště nebezpečného odpadu; tuto fakturu žalovaný nezaplatil. Soud prvního stupně dovodil, že nárok žalobce na zaplacení nákladů na likvidaci ohniska morové nákazy prasat je třeba posuzovat podle zákona č. [215/1992](#) Sb., o veterinární péči, a že tento nárok je opodstatněný.

K odvolání obou účastníků řízení Krajský soud v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře rozsudkem ze dne 7. 8. 2000, č. j. 15 Co 578/99, 15 Co 414/2000 - 201, rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o platební povinnosti žalovaného ohledně částky 197.613,20 Kč s příslušenstvím a ve výroku o částečném zamítnutí žaloby na zaplacení částky 1.100.846,- Kč s příslušenstvím potvrdil, ve výroku o částečném zamítnutí žaloby na zaplacení částky 289.671,80 Kč s příslušenstvím jej změnil tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 289.671,80 Kč s 16 % úrokem od 9. 6. 1994 do zaplacení, připustil zpětvzetí žaloby na zaplacení částky 388.717,60 Kč s příslušenstvím, rozsudek soudu prvního stupně v tomto rozsahu zrušil a řízení zastavil, rozhodl o náhradě nákladů před soudy obou stupňů a zamítl návrh žalobce na připuštění dovolání. Odvolací soud vycházel ze skutkových zjištění okresního soudu a ztotožnil se s jeho závěrem, že za náklady podle ust. § 8 odst. 2 písm. e/ zákona o odpadech je třeba považovat nejen náklady žalobce na svoz uhynulých zvířat z obce T., ale i náklady na rozvoz kaliferní suroviny do jiných asanačních ústavů, protože jde o náklady vynaložené na základě rozhodnutí příslušného orgánu státní správy a tedy v případě mimořádném. Za správný považoval rovněž jeho názor o nedůvodnosti nároku na náhradu tzv. ztráty výrobního útvaru, neboť tento požadavek nemá charakter náhrady nákladů, nýbrž se jedná o nárok na ušlý zisk. Jestliže v dané věci nebylo prokázáno protiprávní jednání žalovaného ve smyslu ust. § 420 obč. zák. jako jednoho z předpokladů obecné odpovědnosti za škodu, nelze tento nárok žalobci přiznat. Krajský soud se však neztotožnil se závěrem okresního soudu o tom, že odměny, které žalobce v souvislosti s realizací mimořádného opatření vyplatil svým zaměstnancům, nelze považovat za náklady ve smyslu § 8 odst. 2 písm. e/ zákona o odpadech. Je totiž otázkou, zda jejich vyplacení bylo pouze na vůli žalobce, když jak zákoník práce, tak i žalobcův vnitřní mzdový předpis zakotvují nárok na příplatky za práci přesčas či o sobotách a nedělích, a kromě toho došlo k vyplacení odměn v souvislosti s likvidací ohniska nákazy, a proto není podstatné, zda odměny musely být vyplaceny, či nikoliv. Ostatně i názor okresního soudu, že bylo v zájmu žalobce urychleně obnovit „normální provoz“, svědčí pro uvedený závěr.

Proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl rozsudek soudu prvního stupně změněn, podal žalovaný dovolání z důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř.), neboť nesouhlasí s jeho závěrem, že mezi náklady podle § 8 odst. 2 písm. e/ zákona o odpadech, je možno zahrnout i částku ve výši 175.656,- Kč, kterou žalobce svým zaměstnancům vyplatil na mimořádných odměnách. Namítá, že přiznání a vyplacení mimořádných odměn bylo zcela na úvaze žalobce, neboť jde o fakultativní náklad žalobce, který nesouvisel s mimořádným opatřením, tedy s likvidací ohniska nákazy prasat, a bylo pouze na vůli žalobce, zda a v jaké výši tyto odměny vyplatí. Dále dovolatel nesouhlasí s tím, aby žalobci byla přiznána částka 114.016,- Kč s přísl., jež představuje rozdíl mezi částkou 805.357,- vyčíslenou znalcem jako náklady vynaložené žalobcem na rozvoz kaliferní suroviny do jiných asanačních ústavů a částkou 691.341,- Kč žalobcem vyfakturovanou žalovanému z téhož důvodu. Pokud jde o tyto náklady, má dovolatel za to, že žalobci již byly obvyklým způsobem jeho smluvními partnery uhrazeny. Jde totiž o žalobcem „stanovenou a jemu placenou částku 70,- Kč za kadaver, a je tudíž nerozhodné, zda žalobce kadavery svážel do své či jiné firmy“. Navrhl, aby rozsudek odvolacího soudu byl v napadeném výroku zrušen a aby mu věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém písemném vyjádření k dovolání navrhl, aby dovolání žalovaného bylo jako nedůvodné zamítnuto.

Vzhledem k ustanovení části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) projednal a rozhodl o dovolání podle

dosavadních právních předpisů, (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 1. 2001 - dále jen „o.s.ř.“). Po zjištění, že dovolání, které je přípustné podle § 238 odst. 1 písm. a/ o.s.ř., bylo podáno včas, osobou oprávněnou - účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o.s.ř.), a po přezkoumání věci podle § 242 o.s.ř. dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Právním posouzením je činnost soudu, při níž aplikuje konkrétní právní normu na zjištěný skutkový stav, tedy dovozuje ze skutkového zjištění, jaká mají účastníci podle příslušného právního předpisu práva a povinnosti. Při aplikaci práva jde tedy o to, zda byl použit správný právní předpis a zda byl také správně vyložen.

Podle § 8 odst. 1 zákona o odpadech, k provozování zařízení ke zneškodňování odpadů je třeba souhlasu příslušného orgánu státní správy podle § 4 odst. 1 písm. a/ tohoto zákona. Podle odstavce 2 písm. e/ tohoto ustanovení je provozovatel při provozování zařízení podle odstavce 1 povinen na základě rozhodnutí příslušného orgánu státní správy, v mimořádných případech, zejména je-li to nezbytné z hlediska péče o zdraví lidí a životní prostředí, zneškodnit odpad, pokud je to pro provozovatele technicky možné; náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí původce, a pokud není znám, tak orgán státní správy, který rozhodnutí vydal.

V posuzované věci bylo zjištěno, že žalobce ve dnech 4. 5. 1994 - 13. 5. 1995 na základě rozhodnutí Okresní veterinární správy v Č. ze dne 4. 5. 1995 o nařízení mimořádného veterinárního opatření podle § 23 odst. 2 písm. c/, d/, e/, i/, l/ n/ a s/ zákona č. [215/1992](#) Sb., o veterinární péči, provedl likvidaci ohniska velmi nebezpečné nákazy - klasického moru prasat v obci T., jehož původcem byl žalovaný. Kromě jiných nákladů vyfakturoval žalobce fakturou ze dne 25. 5. 1994 žalovanému i náklady ve výši 128.487,50 Kč, jež vynaložil na vyplacení mimořádných odměn svým pracovníkům, kteří se na práci při likvidaci uvedené nákazy podíleli. Důvodnost přiznání a vyplacení těchto mzdových prostředků žalobce doložil vnitřním mzdovým předpisem (čl. 194 spisu), jenž stanoví, že mimořádné odměny se poskytují pracovníkům dělnických a technicko-hospodářských profesí mimo jiného v případech „zpracování a svozu mimořádného výskytu suroviny, převozech suroviny na jiné VAÚ, za mimořádné práce a riziko při provozních havarijních a mimořádných situacích spojených s likvidací ohnisek velmi nebezpečných a nebezpečných nákaz apod“. Mimořádné odměny byly zaměstnancům výrobního a ekonomického úseku žalobce vyplaceny (viz čl. 89-91 spisu) „za aktivní podíl a mimořádné práce v souvislosti s likvidací suroviny z ohniska moru prasat T., následné realizace uložených veterinárních opatření a v souvislosti s mimořádným odbytem výrobků“ v měsíci květnu 1994.

Nelze přisvědčit námitce dovolatele, že přiznání a vyplacení mimořádných odměn zaměstnancům žalobce nesouviselo s provedením nařízeného mimořádného veterinárního opatření a že bylo jen na vůli žalobce, zda tyto odměny vyplatí. Jednalo se sice o náklady „fakultativní“, avšak jejich přiznání bylo v souladu s vnitřním mzdovým předpisem žalobce, a proto i tyto mzdové náklady je třeba zahrnout do nákladů, jež má na mysli ust. § 8 odst. 2 písm. e/ zákona o odpadech, jak správně odvolací soud dovodil. Z jeho znění totiž nevyplývá, že by původce odpadu byl povinen z vynaložených nákladů hradit pouze nárokové složky mzdy zaměstnanců provozovatele zařízení ke zneškodnění odpadů. Jestliže zákon č. 1/1992 Sb, o mzdě, umožňuje poskytování nenárokových složek mzdy na základě předem stanovených podmínek, je třeba dovodit, že náklady ve smyslu uvedeného ustanovení se rozumějí celkové mzdové náklady, které byly v souladu se mzdovými předpisy vynaloženy na zneškodnění nebezpečného odpadu.

Podkladem pro rozhodnutí odvolacího soudu o výši vynaložených nákladů na vyplacení mimořádných odměn zaměstnancům žalobce v celkové výši 175.656,- Kč (včetně sociálního a zdravotního pojištění) byly závěry znaleckého posudku znalce Ing. J. P., který byl vyžádán již v řízení před soudem prvního stupně. S ohledem na částky, jež byly jednotlivým pracovníkům žalobce (celkem se jednalo o 75 zaměstnanců) vyplaceny (viz čl. 89-91 spisu), nelze mít za to, že by se jednalo o částky nepřiměřené, neboť se pohybovaly od 400,- Kč do 3.000,- Kč u zaměstnanců výrobního útvaru a od 500,- Kč do 5.780,- Kč u ostatních zaměstnanců.

Dovolací soud se rovněž ztotožňuje se názorem odvolacího soudu, že mezi náklady podle § 8 odst. 2 písm. e/ zákona o odpadech lze zahrnout nejen náklady na svoz uhynulých zvířat z ohniska nákazy v T., ale i náklady na rozvoz kaliferní suroviny do jiných asanačních ústavů, neboť i tyto náklady žalobci vznikly realizací povinnosti uložené žalobci rozhodnutím Okresní veterinární správy v Č. ze dne 4. 5. 1995. Jestliže totiž veškerá provozní kapacita žalobce byla v předmětném období zcela vyčleněna na základě rozhodnutí orgánu státní správy k likvidaci ohniska nebezpečné nákazy klasického moru prasat, byl žalobce nucen svoji zákonnou povinnost svozu odpadů ve své svozové oblasti zajistit náhradním způsobem, tedy jejich rozvozem do jiných asanačních ústavů vlastními dopravními prostředky. Stanovení celkové výše těchto přepravních nákladů je pak podloženo závěry znaleckého posudku znalce Ing. P., z něhož odvolací soud správně vycházel.

Ze všech těchto důvodů je zřejmé, že dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. není naplněn a že rozsudek odvolacího soudu je v dovoláním napadeném výroku správný; Nejvyšší soud České republiky proto dovolání žalovaného podle ustanovení § 243b odst. 1 části věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Konkordátní smlouva se Svatým stolcem](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Práva dětí](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)